

**ZARZĄDZENIE nr 90/2019
WÓJTA GMINY ZAWONIA
z dnia 31 grudnia 2019 r.**

w sprawie zmiany zarządzenia Nr 46/2018 Wójta Gminy Zawonia z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Gminy Zawonia

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 351), zgodnie z art. 40 ust. 4 pkt 1 lit a i b ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 869), z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zmienia się treść Załącznika nr 2 Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego do Zarządzenia Nr 46/2018 Wójta Gminy Zawonia z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Gminy Zawonia w ten sposób, że otrzymuje on brzmienie jak w Załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. W załączniku nr 6 w Zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy Zawonia wprowadza się nowe konta bilansowe z niżej określonymi zasadami ich stosowania:

1) Konto 129 - "Rachunek bieżący jednostki do rozliczeń podatku VAT metodą podzielonej płatności (MPP)"

Konto 129 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu realizacji płatności przy wykorzystaniu mechanizmu podzielonej płatności, dalej MPP.

Na stronie Wn konta 129 ujmuje się wpływy środków pieniężnych otrzymanych z tytułu:

- zapłaty przez kontrahentów kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku VAT wynikającej z wystawionej faktury, z zastosowaniem MPP przy użyciu komunikatu przelewu, o którym mowa w art. 108a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.), zwanego dalej „komunikatem przelewu”;
- przekazania środków z innego rachunku VAT posiadacza rachunku VAT prowadzonego w tym samym banku;
- zwrotu kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług, wynikającego z wystawionej przez podatnika faktury korygującej, przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- zwrotu nadwyżki VAT naliczonego nad należnym na rachunek VAT, dokonanego przez urząd skarbowy, przy użyciu „komunikatu przelewu”.

Na stronie Ma konta 129 ujmuje się:

- dokonanie płatności kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku VAT z tytułu nabycia towarów lub usług na rachunek VAT sprzedawcy, przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- zwrot kwoty odpowiadającej kwocie podatku VAT, wynikającego z wystawionej przez podatnika faktury korygującej, na rachunek VAT nabywcy towarów i usług, przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- wpłaty podatku VAT, dodatkowego zobowiązania podatkowego, odsetek za zwłokę w podatku od towarów i usług lub odsetek za zwłokę od dodatkowego zobowiązania podatkowego, na rachunek urzędu skarbowego, przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- przekazanie przy użyciu „komunikatu przelewu” kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy w przypadku, w którym posiadacz rachunku VAT otrzymał płatność przy użyciu „komunikatu przelewu”, a nie jest dostawcą towarów lub usługodawcą wskazanym na fakturze, za którą jest dokonywana płatność przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- zwrot przy użyciu „komunikatu przelewu” nienależnie (omyłkowo) otrzymanej płatności na rachunek VAT posiadacza rachunku, od którego otrzymano tę płatność przy użyciu „komunikatu przelewu”;
- przekazanie środków na inny rachunek VAT posiadacza rachunku VAT prowadzony w tym samym banku;
- przekazanie środków zgromadzonych na rachunku na rachunek rozliczeniowy zgodnie z postanowieniem naczelnika urzędu skarbowego;
- realizację zajęcia na podstawie administracyjnego tytułu wykonawczego, dotyczącego egzekucji należności z tytułu podatku VAT.

Konto 129 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku VAT.

2) Konto 241 – „Pozostałe rozrachunki – rozrachunki z tytułu podatku VAT jednostek budżetowych”

Konto 241 – konto służące do ewidencji rozliczenia podatku VAT przez gminę z jednostkami budżetowymi po wprowadzeniu centralizacji.

Na stronie Wn konta 241 ujmuje się w szczególności:

- kwotę podatku VAT należnego poszczególnych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 225;
- wyksięgowanie w ciężar funduszu podatku VAT naliczonego jednostek budżetowych podlegającego zwrotowi na rachunek jednostki budżetowej.

Na stronie Ma konta 241 ujmuje się w szczególności:

- podatek VAT naliczony zarachowany przez poszczególne jednostki budżetowe na odliczenie od VAT należnego, w korespondencji z kontem 225;
- wpłaty na rachunek urzędu z tytułu VAT podlegającego odprowadzeniu do urzędu skarbowego.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

Wójt Gminy Zawonia
mgr inż. Agnieszka Wersa

OBOWIĄZUJĄCE METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO

Stosowane przez jednostkę zasady wyceny aktywów i pasywów wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 351),
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 869),
- 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

1. Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.

Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.

Wartości niematerialne i prawne - rozumie się przez to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidzianym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się w szczególności:

- autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje;
- prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych;
- know-how;
- nabytą wartość firmy;
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wysokości określonej w tej decyzji, a otrzymane w drodze darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej niż 10.000,00 zł (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umarzaniu przez okres 4 lat, według 25% stawki rocznej.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące w wartości początkowej równej lub niższej od 10.000,00 zł, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Modyfikacja (aktualizacja) programu komputerowego, nie stanowi wartości niematerialnych i prawnych i w chwili nabycia zaliczana jest bezpośrednio w koszty.

Ulepszenie programu komputerowego nie zwiększa jego wartości początkowej, jest finansowane ze środków na wydatki bieżące i stanowi koszt jednostki w dacie ich poniesienia.

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne.

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budynki i budowle, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego;
- maszyny i urządzenia, środki transportu i inne rzeczy;
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o rachunkowości.

Wszystkie grunty, bez względu na wartość, ujmowane są jako środki trwałe.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty zakupu, w tym koszty transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia, sortowania, opłat notarialnych, skarbowych oraz koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do używania. Cenę zakupu stanowi cena należna dostawcy za dany składnik aktywów bez naliczonego podatku VAT, jeżeli podlega on zwrotowi lub odliczeniu od VAT należnego. Do kosztów zakupu nie zalicza się kosztów pośrednich związanych z zakupem. Cenę należy pomniejszyć o rabaty i opusty udzielone przez dostawcę.
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę;
- w przypadku ujawnienia w drodze inwentaryzacji – według wartości wynikającej z posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku według wartości godziwej;
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu;

- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – według wartości określonej w decyzji o przekazaniu. Najczęściej stanowić je będzie wartość ewidencyjna z poprzedniej formy własności – dotychczasowa wartość początkowa, przy czym ujmuje się też dotychczasowe umorzenie.

- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów oraz dóbr kultury, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,

pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Środki trwałe o wartości początkowej przekraczającej kwotę 10.000,00 zł umarza się metodą liniową, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości. Środki trwałe umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku w miesiącu grudniu. Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku. Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej wyższej niż 500,00 zł do kwoty równej lub niższej niż 10.000,00 zł, ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania. Umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, umarza się:

- 1) środki dydaktyczne,
- 2) odzież i umundurowanie,
- 3) meble i dywany,
- 4) pozostałe środki trwałe o wartości początkowej wyższej niż 500,00 zł do wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Pozostałe środki trwałe o wartości początkowej nie przekraczającej kwoty 500,00 zł, oprócz: mebli, dywanów, sprzętu informatycznego, telefonów stacjonarnych i komórkowych, aparatów fotograficznych, czajników, wentylatorów, grzejników elektrycznych, spisuje się w pełnej wartości początkowej w koszty pod datą zakupu i nie podlegają ujęciu w ewidencji ilościowej.

Bez względu na wartość książki i inne zbiory biblioteczne, żaluzje, rolety, kosze, karnisze, firany, zasłony, kwietniki, doniczki, naczynia kuchenne, zastawy stołowe, sztucce, drobne narzędzia typu młotki, łopaty, śrubokręty, pędzle malarskie itp., drabiny, banery, gabloty, tablice informacyjne, mapy, flagi, chodniki, wycieraczki, mopy, lampki choinkowe oraz rozmieszczone na terenie Gminy ławki, kosze uliczne, tablice informacyjne, regulaminy placów zabaw, siłowni itp. wpisuje się bezpośrednio w koszty pod datą zakupu i nie podlegają ujęciu w ewidencji ilościowej.

Środki trwale w budowie (inwestycje) obejmują koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów ujęte w ewidencji księgowej do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,
- opłaty notarialne, sądowe i inne,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wypłacane do zakończenia budowy.

W jednostce do kosztów inwestycji – środków trwałych w budowie zalicza się w szczególności następujące koszty:

- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- sprzątania obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania,
- inne koszty związane bezpośrednio z budową.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od dnia bilansowego.

Zgodnie z § 11 i § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „rozporządzeniem”, odsetki od należności ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, natomiast należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

Kwotę należności ustaloną na dzień bilansowy pomniejsza się o ewentualne odpisy aktualizujące jej wartość zgodnie z zasadą ostrożności.

Odpisy aktualizujące wartość należności dokonywane są najpóźniej na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy **należności i udzielone pożyczki długoterminowe** wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty.

Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe. Obejmują w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe traktowane jako lokaty długoterminowe.

Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub w cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia i rozliczenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy **udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje** długoterminowe wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Zapasy obejmują materiały. Wycenia się je w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce materiały wycenia się w cenach zakupu, powiększonych o niepodlegający odliczeniu podatek VAT. Rozchód materiałów wycenia się kolejno po cenach tych materiałów, które zostały nabyte najwcześniej (zasada FIFO: „pierwsze weszło - pierwsze wyszło”).

W jednostce ewidencjonuje się w szczególności materiały zakupione na potrzeby stacji uzdatniania wody.

Pozostałe materiały, w szczególności: materiały biurowe, druki, części do napraw bieżących, części zamienne do komputerów i części eksploatacyjne urządzeń, środki czystości itp. są przekazywane bezpośrednio z zakupu do bieżącego użytku i nie są objęte gospodarką magazynową, a ich wartość wynikająca z faktur (rachunków) odpisywana jest w koszty pod datą ich zakupu. Paliwo jest na przestrzeni roku obrotowego odpisywane bezpośrednio w koszty na podstawie dowodów zakupu (faktur, rachunków).

Na ostatni dzień roku obrotowego, na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość niezaużytych materiałów w cenie zakupu, którą ujmuje się na koncie 310 „Materiały”, zmniejszając równocześnie koszty działalności w danym roku obrotowym. Zinwentaryzowane materiały wycenia się po ostatniej cenie jednostkowej zakupu. Wartość zinwentaryzowanych, niezaużytych materiałów danego roku obrotowego, zwiększa koszty roku następnego.

Od składników zaliczanych do zapasów nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Należności krótkoterminowe obejmują wszystkie należności z tytułu dostaw i usług, bez względu na termin zapłaty oraz wszystkie pozostałe, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

Należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny są umarzane w całości lub w części, a ich spłata odraczana lub rozkładana na raty według zapisów zawartych w art. 59 ustawy o finansach publicznych oraz uchwały organu stanowiącego. Odpisy aktualizujące są dokonywane raz na rok pod datą 31 grudnia.

Odpisy aktualizujące wartość należności

1. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:
 - a) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości - do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu-komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
 - b) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,
 - c) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
 - d) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot (100%), do czasu ich otrzymania lub odpisania (odsetki),
 - e) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.
2. Odpis aktualizujący należności, o których mowa w ust. 1 lit. a-c zarządzenia ustala się indywidualnie dla poszczególnych dłużników sporządzając notatkę służbową jako załącznik do Polecenia Księgowania (PK).
3. W przypadku braku informacji o sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika wysokość odpisu aktualizującego ustala się poprzez zakwalifikowanie należności wymagalnej do przedziału czasowego zalegania z płatnością. Podział na okresy zalegania z płatnością na dzień 31 grudnia dla należności i przypisane im wartości odpisów aktualizujących są następujące:
 - do 12 miesięcy zalegania z płatnością - bez odpisu aktualizującego,
 - powyżej 12 miesięcy zalegania z płatnością - odpis aktualizujący w wysokości 100% należności.
4. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji, przy czym (§ 10 ust. 2 i 3 „rozporządzenia”):
 - odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów budżetu zalicza się do wyników na pozostałych operacjach niekasowych,
 - odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze.
5. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

6. Należności, o których mowa w ust. 6, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.
7. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, w tym również odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość danego składnika aktywów i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.
8. Wycenę należności w zakresie odpisów aktualizujących przeprowadza się raz w roku na dzień bilansowy.
9. Szacowanie kwoty odpisu aktualizującego dokonują pracownicy prowadzący ewidencję poszczególnych rodzajów należności w oparciu o posiadaną dokumentację.
10. Wycenę bilansową należności należy zakończyć do ostatniego dnia lutego roku następnego.
11. Należności spłacone po dacie bilansu, a przed terminem ustalenia odpisów aktualizujących, nie podlegają aktualizacji wyceny.
12. Podstawą do ujęcia odpisów aktualizujących należności w księgach rachunkowych jest wewnętrzny dokument księgowy PK „Polecenie księgowania”, wystawiony w oparciu o wyliczone wartości.
13. Dokonane odpisy aktualizujące służą wyłącznie do wyceny należności wykazywanych w sprawozdaniu finansowym (bilansie), a dokonanie odpisów aktualizujących wartość należności nie ma żadnego wpływu na wartość należności wykazywanych w księgach rachunkowych, które to należności nadal powinny figurować na koncie rozrachunkowym i podlegać wykazaniu w sprawozdaniach budżetowych zgodnie z właściwymi przepisami.
14. Dokonanie odpisów aktualizujących wartość należności nie zwalnia od działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności.

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według kursu średniego danej waluty ogłoszonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje gospodarcze wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach w dniu ich przeprowadzenia – o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne stosowanie kursu faktycznie zastosowanego przez bank obsługujący jednostkę, a także w przypadku pozostałych operacji.

Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy od jednego roku od dnia bilansowego (np. akcje obce, obligacje obce, bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe, m.in. weksle o terminie wykupu powyżej 3 miesięcy, a krótszym od 1 roku). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów to koszty już poniesione, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej.

Uwzględniając zakres i specyfikę działalności Urzędu Gminy Zawonia oraz zasadę istotności, przyjmuje się w zasadach wyceny aktywów i pasywów następujące uproszczenia, które nie wywierają istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz wyniku finansowego:

- koszty ponoszone w każdym roku obrotowym w porównywalnej wysokości, a w szczególności: coroczny odpis na ZFŚS, prenumeraty czasopism, licencji na oprogramowanie, prawa do korzystania z elektronicznych serwisów prawniczych LEX, opłat abonamentowych, ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych, opłata za korzystanie ze środowiska, czynsz za dzierżawę gruntu, itp. oraz innych płatności nie podlegają rozliczeniom w czasie za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych kosztów. W Urzędzie rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne mają nieistotną wartość i z tego powodu nie są rozliczane w czasie, lecz z dniem ich poniesienia powiększają koszty działalności jednostki.

Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów. W jednostce rozliczenia międzyokresowe bierne nie występują.

Zobowiązania bilansowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania bilansowe zaliczane do zobowiązań finansowych wycenia się według wymaganej kwoty zapłaty.

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

Zobowiązania wyrażone w walucie obcej wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

Rezerwy w jednostce występują w postaci rezerw tworzonych na pewne lub o dużym prawdopodobieństwie przyszłe zobowiązania zgodnie z art. 35d ust. 1 ustawy o rachunkowości. W jednostce rezerwy mogą w szczególności dotyczyć oszacowanych skutków toczącego się postępowania sądowego.

Przychody Urzędu obejmują dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych.

Przychody przyszłych okresów to równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tyt. świadczeń, których wykonanie nastąpi w kolejnych okresach sprawozdawczych (art. 41 ust. 1 pkt 1 uor).

Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie:

- wydatków budżetowych, ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku oraz w planie niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku,
- wydatków budżetowych oraz niewygasających wydatków budżetowych następnych lat,
- wydatków środków europejskich objętych planem danego roku i lat następnych.

Ewidencję zaangażowania prowadzi się na kontach pozabilansowych. Dopuszcza się możliwość okresowej ewidencji zaangażowania wydatków budżetowych zbiorczo na koniec każdego miesiąca.

2. Ustalanie wyniku finansowego

W jednostce budżetowej

Wynik finansowy jednostki budżetowej ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.

Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 kont, tj. na kontach kosztów rodzajowych, przy czym koszty niebędące kosztami danego okresu sprawozdawczego ujmowane są jako koszty rozliczane w czasie (Wn 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”).

Na wynik finansowy zgodnie z rachunkiem zysków i strat przedstawionym w załączniku nr 10 do „rozporządzenia” składa się:

- wynik ze sprzedaży,
- wynik z działalności operacyjnej,
- wynik finansowy brutto,
- wynik finansowy netto.

W organie finansowym jednostki samorządu terytorialnego

Wynik wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego (niedobór lub nadwyżka budżetu) wykazywany w bilansie z wykonania budżetu ustalany jest na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” poprzez porównanie kasowo zrealizowanych w danym roku dochodów i wydatków budżetowych oraz ujmowanych memoriałowo wydatków niewygasających z końcem roku, ewidencjonowanych na odrębnych kontach odpowiednio: 901 „Dochody budżetu”, 902 „Wydatki budżetu” oraz 903 „Niewykonane wydatki”.

Po raz pierwszy w bilansie z wykonania budżetu j.s.t. sporządzonym na koniec 2010 r. dochody budżetu obejmują dotacje celowe z budżetu państwa (współfinansowanie) oraz środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Zmiana ta spowodowała, że wyniki budżetu j.s.t., bilansowy oraz wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb-NDS, są sobie równe.

Operacje wynikowe, które nie powodują zwiększenia wydatków i dochodów danego roku budżetowego (tzw. operacje niekasowe), dotyczące przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, ujmowane są na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach”. W roku następnym, po zatwierdzeniu sprawozdania z wykonania budżetu przez organ stanowiący j.s.t., saldo tego konta przeksięgowywane jest na konto 960 „Skumulowane wyniki budżetu”.

